

ANTON ŠUŠTERŠIČ – TINE ŽELEZNIK

50 let med komunisti

1. maj 1903. leta je njegov rojstni datum. Dan, ki so ga delavci vsega sveta prevzeli za svoj praznični in borbeni simbol. Je kaj nenavadnosti v tem prvem pogledu na svet, ki ga je Anton Šušteršič, sin železničarja, zagledal v Šentvidu. Je. Že v rani mladosti je spoznal trdost dela na kmetih in kasneje kot vajenec razmere v kovinarskih podjetjih. Že v zaključni dobi šolanja ga je mladostno zanimanje in želja po novem vpeljala v tokove revolucionarnih vetrov, ki so jih v zadnjih vzdihljajih I. svetovne vojne prinašali iz sovjetske Rusije. Ko se je osamosvojil, postal delavec v Signalnih delavnicah, predhodnicah današnjega podjetja PAP, je resnično, popolno odgovorno vstopil v vrste revolucionarjev. V njih, prav gotovo je tako sklenil že takrat, pa je mogoče ostati le s trdim, pronicljivim delom, neprekinjenim študijem delavske problematike in marksistične literature ter pravočasnim zaupanjem in nezaupanjem sovladnikom. Te dni mineva 50 let, kar je postal član komunistične partije.

Vstop v partijo ni bil takšen kot danes. Ko so te temeljito preverili v akcijah, dogovarjanju z ljudmi, izpeljavi določenih nalog, so ti nenadoma povedali, da si član komunistične partije. To ni pomenilo novega začetka v delu v partijski organizaciji, ampak predvsem še večjo odgovornost do sebe, članov, sodelavcev, družine. KONSPIRACIJA je bila prva in zadnja beseda v vsakem ravnanju članov komunistične partije. Ves čas, do osvoboditve. Kot komunist si moral vedeti predvsem za svoje delo, ga temeljito izvajati in molčati. Pogovori z nepreverjeni so lahko potekali le na »štiri oči«. Tako je bilo mogoče zanikati na policiji članstvo in morebitno vključenost v posamezne akcije. Kdor je razglašal, da je član KP, je bil sumljiv. V takih pogojih so ustanovili v Signalnih delavnicah partijsko organizacijo in pod takimi pogoji smo delali vse do konca vojne. Le s popolno previdnostjo, treznostjo, pravočasno molčečnostjo si lahko uspešno izvajali zadolžitve. S takim ravnanjem pa

si lahko postal tudi član najodgovornejših skupin.

Nikdar ni zgubil stika z ljudmi. Skrb za objektivno informacijo o vsakem dogajanju je bil njegov življenjski moto. Le z njo je v predvojnem, vojnem in povojnem času lahko širil svojo partijsko in strokovno delo. Za prvi čas, je dejal, da bi odločil pogum. Za drugi, povojni, pa pridnost. Meni, da je te danes premalo. Da je lenoba tista lastnost, ki žal prodira tudi v komunistične vrste. Lenoba kot odraz neizpolnjevanja dogovorjenih nalog, v pogojih, ko ni treba paziti na vsak korak, ampak je mogoče vse osebne, politične in strokovne sile usmeriti le v izgradnjo svobodne, socialistične, samoupravne družbe. To zameri mnogim sedanjim članom zveze komunistov.

Meni tudi, da je sestankov danes toliko kot nekdanj. Vendar ga moti molčečnost na teh sestankih. Rad se spominja, da so v njegovih prvih revolucionarnih letih sedeli pozno v noč na sestankih, študirali literaturo, ocenjevali politični

peložaj in se dogovarjali o nalogah, ki jih bodo izvedli.

Petdeset bogatih političnih, življenjskih, strokovnih let je za našim slavljenjem. Petdeset let (junij 1932) kaljenja. Tudi sedaj, ko bi lahko počil, še redno zasleduje politično dogajanje doma in v svetu in preverja uspešnost svojega življenjskega snovanja. Kritično, stvarno priznava, da je marsikaj pustil na pol poti, da pa je ponekod storil komaj prve korake. Upa, da bodo ta začeta dela dokončana in, da ne bo ostalo pri gluhosti, ki kdaj pa kdaj zaveje med komunisti. Na sestankih kritično in samokritično priznamo napake, poslušamo tudi kritiko o dosedanem delu, a ko se razidemo, na vse skupaj pozabimo. Zato tudi manjkrat pride med svoje politične soborce kot nekdanj. Meni, da prepogosto in predolgo razpravljamo in sklepamo o istih vprašanjih. Premalo časa pa si vzamemo za akcijo. Akcijo, ki bi bila tudi v sedanjem času prav tako potrebna, kot v njegovem začetnem obdobju.

POGOVOR Z DELEGATOM 12. KONGRESA ZKJ

Tvorno in tovariško delovanje

Vili Belič, dosednji predsednik občinske skupščine in dolgoletni družbenopolitični delavec je bil drugi delegat iz naše občine, ki so ga člani občinske konference ZKS izvolili za 12. kongres jugoslovanskih komunistov.

Mimogrede naj zapišemo, da je bilo to njegovo tretje sodelovanje na kongresih, saj se je udeležil 5. in 7. kongresa ZKS.

Z njim smo se pogovarjali neposredno po zaključku tega največjega delovnega srečanja jugoslovanskih komunistov.

MORDA ZA UVOD VPRAŠANJE O VTISIH Z 12. KONGRESA!

»Po obsežnih pripravah in aktivnostih neposredno pred samim kongresom, lahko rečem, da je sam kongres potekal temu primerno. Med vtisi pa bi izdvojil predvsem izredno slavnosten pričetek kongresa, tu mislim predvsem na vzdušje ter samo delo kongresa, katerega je odlikovala precejšnja zavzetost v smislu razreševanja odločnosti problematike, ki se pojavlja v našem nadaljnjem družbenem in družbenoekonomskem razvoju.«

KAJ POMENI BITI DELEGAT NA TAKEM KONGRESU?

»Nedvomno to pomeni prevzeti nase odgovornost za prenašanje in izvajanje vseh nalog in sklepov, ki jih je kongres tudi sprejel. Zame osebno, s tem pa najbrže tudi za mnoge ostale delegate, pomeni biti delegat na kongresu tudi veliko mero zaupanja in nekje tudi priznanja za dosedanje in bodoče družbenopolitično delo.«

NA KONGRESU STE SE SREČEVALI Z MNOGIMI DELEGATI!

»Seveda. Moram reči, da je bilo naše sodelovanje izredno dobro, delovno in predvsem tovariško. Medtem ko smo tudi pojavom nacionalizma na samem kongresu namenili precej razprav, pa v

medsebojnih odnosih in delovanju ni bilo nikjer moč zaslediti niti najmanjših tovrstnih vprašanj ali pojavov.«

DELOVALI STE V KOMISIJI ZA DRUŽBENOPOLITIČNI SISTEM. KAJ NAM LAHKO POVESTE O DELU TE KOMISIJE?

»Poleg dveh plenarnih zasedanj se je, kot veste, delo kongresa odvijalo v šestih komisijah. Sam sem sodeloval v že omenjeni komisiji za družbenopolitični sistem ter v komisiji kongresa za verifikacijo funkcij in mandatov ZKJ. V okviru prve komisije se je v dveh dneh in pol zvrstilo preko 120 razpravljalcev. Močno je bila izpostavljena problematika Kosova in morda samo primer, kako pereče so razvojne težave v tej pokrajini. V neki kosovski občini, ki je po obsegu dvakrat večja od naše, viškorniške, in šteje slabih 60 tisoč prebivalcev je redno zaposlenih le nekaj nad sto občanov!

Mnogo so razpravljali tudi mladi in zdi se mi prav, da so realno a kritično obravnavali problematiko.

Sicer pa je izzvenela enotna opredelitev, da ne odstopamo od nadaljnjih prizadevanj za dograditev samoupravnih, socialističnih družbenih odnosov.«

RESOLUCIJA IN SKLEPI 12. KONGRESA SO SPREJETI, KAKO JIH BOMO IZVAJALI?

»Glede na obsežne in tehtne razprave je kongres sprejel nekoliko dopolnjeno resolucijo. Pot, kako jo bomo izvajali je jasna. Naloga vseh osnovnih organizacij in članov Zveze komunistov je, da kongresne sklepe ovrednotijo z nalogami v svojih organizacijah in jih v vsakodnevem življenju tudi akcijsko, dosledno in odgovorno izvajajo.«

JANJA DOMITROVIČ

S SLOVESNOSTI NA KLJUČU

Pravi partizanski dom

Ključ je bil v soboto 3. julija spet pravi dom partizanov. Ne le zgradba, ki so jo postavili pred leti, ampak predvsem njegov bogat gozd, ki je pred desetletji dajal varno zavetje partizanom. Borci Dolomitskega odreda NOV in POS in gostje iz občin, ki so nosilke domicila, so prisostvovali 40-letnici ustanovitve odreda. Na skupščini so preverili dosedanje delo, proslava pa je bila odraz trajajočega tovarištva med borci in krajanji ter iskrenega obujanja spominov na slavne dni.

V vsem programu je izstopal polurni prosti nagovor politkomisarja Franca Perovška, ki je znal pristno podoživeto, neprekinjeno in dostojno predstaviti borbena, tovariško in izkustveno pot soborcev.

Prijeten je bil tudi kulturni program, ki so ga pripravili šolarji iz Dobrove, Polhovega Gradca in Horjula.

Politični komisar Dolomitskega odreda Franca Perovšek je s svojim nagovorom dokazal, da so preživeti dogodki iz NOB še vedno aktualni in vredni pripovedovanja.

Predsednik odbora Dolomitskega odreda Franc Dolenc in komandir zaščitne enote teritorialne obrambe, ki nadaljuje tradicije odreda, sta pred pričetkom proslave predala narodnega boreca Rada Pečkova raport.

Slovesnosti ob obletnicah pomembnih dogodkov iz NOB in obletnicah ustanovitve partizanskih enot so tudi priložnosti, da se z našo polpreteklo zgodovino seznanijo tudi mladi. Nič drugače ni bilo na Ključu.